

РЕШЕНИЕ

№ 35098

гр. София, 25.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, III КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в
публично заседание на 04.04.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Десислава Корнезова

ЧЛЕНОВЕ: Боряна Петкова

Полина Величкова

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **12862** по описа за **2024** година докладвано от съдия Боряна Петкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 – чл.228 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.63, ал.1 от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).
Образувано е по касационна жалба на юрк. Г. Ч., като пълномощник на В. А. Т., в качеството му на кмет на Столична община (СО), срещу РЕШЕНИЕ №4942/11.11.2024г. на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, Наказателно отделение, 3^{ти} състав по н.а.х. дело №13874/2024г.
Касаторът претендира за неправилност на обжалвания съдебен акт, като постановен в нарушение на процесуалния и на материалния закон. Поддържа, че в оспореното Наказателно постановление (НП) неправилно са посочени датите на извършване и на установяване на нарушението. Твърди, че за актосъставителя и за административно-наказващия орган деянието и деецът са били известни още към 13.11.2023г. – датата на встъпването му в длъжност, или най-късно към 26.01.2024г. – датата на която е съставено първото от поредицата писма с които касаторът е бил уведомен, че като кмет на СО е в нарушение на разпоредбите на Закона за защита на класифицираната информация (ЗЗКИ) и е длъжен да заяви искане за провеждане на специално проучване по реда на ЗЗКИ. Изтъква, че законът не определя срок в който трябва да бъде поискано провеждането на процедура по специално проучване, поради което и като дата на евентуалното нарушение следва да се приеме датата на или следваща деня на встъпването в длъжност. Оспорва извода на първостепенния съд, че нарушението е било установено и нарушителят е бил открит едва на 01.07.2024г. в резултат на извършена на територията на общината тематична проверка. Намира за неправилно и твърдението, че процесното нарушение е

продължавано в периода от встъпването в длъжност на 13.11.2023г. до констатирането му на 01.07.2024г. Претендира, че Актът за установяване на административно нарушение (АУАН) е съставен след изтичане на давностните срокове по чл.34, ал.1 ЗАНН. Сочи, че НП страда от порок във формата, тъй като в нарушение на чл.57, ал.1, т.5 ЗАНН, в него не е посочено мястото на извършване на нарушението. Смята, че при издаване на НП са били допуснати множество нарушения на процесуалните правила, установени в чл.52 и чл.54 ЗАНН. Оспорва изцяло извода на административно-наказващия орган и на първостепенния съд за извършено нарушение по смисъла на ЗЗКИ и Правилника за неговото приложение (ППЗЗКИ). Чрез процесуалния си представител юрк. М. И. прави искане за отмяна на обжалваното съдебно Решение и по същество на спора да бъде отменено и НП №38-106/20.08.2024г. на председателя на Държавната агенция „Национална сигурност“.

Ответникът – ПРЕДСЕДАТЕЛ на Държавната агенция „Национална сигурност“ (ДАНС), оспорва жалбата. Чрез процесуалния си представител юрк. М. А. поддържа, че обжалваното съдебно Решение е правилно и липсват касационни основания за неговата отмяна. Доводи за неоснователност на касационната жалба излага и в представени писмени бележки по същество на спора.

Прокуратурата на РБългария, представлявана от прокурор К. от Софийска градска прокуратура (СГП), дава мотивирано заключение за основателност на касационната жалба.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, като взе предвид наведените касационни доводи, извърши проверка на обжалваното съдебно Решение, съобразно чл.218, ал.2 АПК и след като прецени събраните доказателства, приема от правна страна следното:

Касационната жалба е подадена в срока по чл.211 АПК и е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, а разгледана по същество е ОСНОВАТЕЛНА.

С НП №38-106/20.08.2024г. на касатора В. А. Т. е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 200 (двеста) лева, на основание чл.132, ал.2 ЗЗКИ, за това че в периода от 13.11.2023г. до 01.07.2024г., в качеството си на ръководител на организационна единица по смисъла на §1, т.3 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗЗКИ, не е подал искане за извършване на специално проучване за надеждност, като с бездействието си е осъществил административно нарушение по чл.146 ППЗЗКИ във вр. с чл.37, ал.1, чл.49, ал.2 във вр. с ал.1 ЗЗКИ и чл.148, ал.1 ППЗЗКИ.

С обжалвания съдебен акт е ПОТВЪРДЕНО НП №38-106/20.08.2024г.

За да постанови този правен резултат първостепенният съд е събрал относими писмени и гласни доказателства и въз основа на тях е приел следното: НП е издадено от компетентен административнонаказващ орган по смисъла на чл.47, ал.2 ЗАНН и въз основа на редовно съставен АУАН, който е бил предявен на нарушителя. Както в АУАН, така и в оспореното НП ясно и недвусмислено е описано нарушението и обстоятелствата, при които е извършено. Въз основа на събраните доказателства първостепенният съд е приел, че Т., в качеството му на кмет на СО и като такъв – ръководител на организационна единица по смисъла на чл.20, ал.1 ЗЗКИ, не е изпълнил задължението си по чл.49, ал.2 ЗЗКИ – да подаде писмено искане за проучване за надеждност, и следователно е извършил нарушението за което му е наложено процесното административно наказание. Обоснован е извод, че АУАН е бил съставен срока по чл.34, ал.1 ЗАНН – три месеца от откриване на нарушителя, което според съда е станало на 01.07.2024г. със съставяне на констативния протокол (КП), тъй като едва към този момент в конкретика са били обективирани всички признаци от извършеното нарушение, неговия автор и вината му.

Този извод е неправилен и не се споделя от касационната инстанция.

С нормата на чл.34, ал.2 ЗАНН е въведена забрана за образуване на административнонаказателно производство, ако не е съставен АУАН в продължение на три месеца от откриване на нарушителя или ако е изтекла една година от извършване на нарушението, а за митнически, данъчни, екологични и валутни нарушения, както и по Изборния кодекс, Закона за политическите партии, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация, Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, част втора, част втора "а" и част трета от Кодекса за социално осигуряване, Кодекса за застраховането, Закона за пазарите на криптоактиви и на нормативните актове по прилагането им и по Закона за регистър БУЛСТАТ - две години.

Според Тълкувателно постановление (ТП) №1/2015г. по тълк. дело №1/2014г. на Общото събрание (ОС) на съдиите от Наказателната колегия на Върховния касационен съд (НК, ВКС) и ОС на съдиите от Първа и Втора колегии на Върховния административен съд (ВАС), сроковете по чл.34 ЗАНН са давностни. В мотивите на ТП е прието следното: За разлика от гражданското, в наказателното право давността е само погасителна и е свързана с два признака: позитивен - изтичане на установен от закона срок от време след довършване на деянието или влизане в сила на присъдата, и негативен - пасивност от страна на надлежните органи за изпълнение на наказанието. Давността се прилага служебно, като държавата губи своето материално право да наложи наказание на дееца и да изпълни вече наложено му наказание. Давността погасява наказателната отговорност, което на свой ред прави наказателното производство недопустимо. По подобие с наказателното право, с изтичане на давностните срокове по чл.34 ЗАНН се погасява възможността да бъдат реализирани всички правомощия на наказващия орган по административнонаказателното правоотношение. Давността погасява възможността за реализирането на отговорността, следователно изключва възможността за реализиране на материалното санкционно правоотношение изобщо. Давността е материалноправен институт с процесуални последици, тъй като погасява възможността за реализиране на отговорността. Тя е свързана с идеята, че продължителното бездействие на правоимащия субект (административнонаказващия орган) създава неоправдано положение на несигурност в правния мир.

Настоящият решаващ състав приема, че АУАН въз основа на който е било издадено спорното НП, е бил съставен след изтичане на първия давностен срок по чл.34, ал.2 ЗАНН – повече от три месеца от откриване на нарушителя. В случая това е станало на 23.02.2024г. или най-късно на 25.03.2024г. Този извод касационният състав обосновава с приетите по делото Писма с рег. №, № С-1719/26.01.2024г., С-3554/23.02.2024г. и С-5181/25.03.2024г. С първото писмо от 26.01.2024г. председателят на ДАНС, който е и административно-наказващият орган, е уведомил кмета на СО, че при осъществяване нормативноустановените ѝ функции ДАНС установила пропуски по линия на защита на класифицирана информация в СО, изразяващи се в това, че кметът Т., както и кметовете на изрично посочените райони, не са подали документи за стартиране на процедури по проучване на надеждност съгласно ЗЗКИ, като тези длъжности са включени в списъка на длъжностите за които се изисква разрешение за достъп до класифицирана информация с ниво „Секретно“. Кметът на СО е бил поканен да предприеме действия по компетентност за своевременно поддаване на документи за проучване за надеждност. С писмото от 23.02.2024г. (рег. №С-3554) председателят на ДАНС е уведомил Т., че той, в качеството му на кмет на СО и ръководител на организационна единица по смисъла на §1, т.3 ДР ЗЗКИ, към дата

20.02.2024г. не е подал документи за стартиране на процедура по проучване за надеждност. Указано е, че съгласно чл.20, ал.1 ЗЗКИ, ръководителят на организационна единица ръководи, организира и контролира дейността по защита на класифицираната информация, което обуславя и необходимостта той да притежава разрешение за достъп. Релевиращи са доводи, че липсата на валидно разрешение за достъп до класифицирана информация като ръководител на организационна единица води до невъзможност за осъществяване на служебните задължения по линия на защита на класифицираната информация и създава предпоставки за нерегламентиран достъп и едновременно с това се препятства изпълнението на ангажиментите на администрацията, свързани с отбранително-мобилизационната подготовка, привеждането в готовност за работа във военно време, война и друго извънредно положение и противодействие на тероризма. Кметът на СО отново е бил поканен да предприеме действия по компетентност за своевременно подаване на документи за проучване за надеждност и привеждане на поверената му структура в оптимално състояние по линия на защита на класифицираната информация.

Последвало е писмото от 25.03.2024г. (рег. №С-5181) с което на кмета на СО е напомнено, че макар да е бил многократно уведомяван, до този момент не е предприел действия за подаване на законорегламентираните документи за започване на процедура за проучване.

При това необоснован със събраните писмени доказателства и неправилен е изводът на първостепенния съд, че всички признаци на извършеното нарушение, неговият автор и вината му, са били установени едва на 01.07.2024г. при извършване на тематичната проверка, разпоредена със Заповед №3-1732/25.06.2024г. на председателя на ДАНС. Въз основа на приетите писмени доказателства, решаващият касационен състав обосновава извод, че всички съставомерни признаци на нарушението са били установени от административнонаказващия орган и нарушителят е бил открит към 23.02.2024г., но не по-късно от 25.03.2024г. Следователно срокът за съставяне на АУАН е изтекъл на 23 май – четвъртък, присъствен ден, но не по-късно от 25.06.2024г. В случая АУАН е съставен едва на 04.07.2024г. – след изтичане на давностния срок по чл.34, ал.1 ЗАНН, с което изначално е било опорочено административнонаказателното производство. Съставянето на АУАН след изтичане на определения тримесечен срок от откриване на нарушителя съставлява съществено процесуално нарушение от такъв характер, че е погасило възможността за реализиране на административно-наказателното обвинение.

Като е стигнал до обратния извод първостепенният съд е постановил неправилен съдебен акт, който следва да бъде отменен и по същество на спора да бъде отменено и НП.

Така мотивиран и на основание чл.221, ал.2 АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, III^{-ти} Касационен състав

РЕШИ

ОТМЕНЯ РЕШЕНИЕ №4942/11.11.2024г. на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, Наказателно отделение, 3^{-ти} състав по н.а.х. дело №13874/2024г. и вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ОТМЕНЯ НАКАЗАТЕЛНО ПОСТАНОВЛЕНИЕ №38-106/20.08.2024г. на председателя на Държавната агенция „Национална сигурност“

ПРЕКРАТЯВА административнонаказателното производство.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване или протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:

1.

2.